

'Portrait L IV 21' en 'Portrait L II 21' in het atelier van Strook.

FOTOS: SISKI VANDECASTEELE

'Ik geloof niet dat de tijd alle wonden heelt'

Stefaan De Croock, alias Strook, maakt al zeven jaar verstilde portretten met verweerd hout. Vanaf zaterdag gaan ze in dialoog met de pracht en praal in drie Brugse musea.

ANN WELTER

Ze hebben geen ogen, geen neus en geen mond. Toch voel je een blik. En toch vertellen de portretten van Strook, de kunstenaarsnaam van Stefaan De Croock (39), een verhaal. Met de fragiliteit die ze uitstralen, de lijnen die hun houding bepalen en de materialen die hen kleur en reliëf geven.

Gefascineerd door het verstrijken van de tijd werkt De Croock alleen met hout dat al een leven heeft geleid. In zijn atelier, een banale loods langs een steenweg in Brugge, staat het resultaat van zeven jaar verzamelen: verweerde planken van de historische scheepswerf in de Poolse havenstad Gdansk, afgebladderde rode planken van de dakrand van de Sint-Baafskathedraal in Gent, een poort van een oud café in Aarsele, uitgesleten treden van een pastoorwoning in Kanegem.

'Ik ga op zoek naar patine en craquelé, naar zichtbaar verval', zegt De Croock. 'De grote en kleine geschiedenissen in al die planken, deuren en treden fascineren me mateloos. Dat hout uit Gdansk lag daar toen de vakbeweging Solidarność er is opgestaan om de wereld te veranderen. Het is ooit geschilderd en later weer herschilderd. En hoe vaak is de pastoor van Kanegem die trap niet op en af gelopen? Je zou kunnen zeggen dat veel mensen hebben meegewerkt aan mijn portretten.'

Omdat hij wil dat zo veel mogelijk mensen zich in zijn portretten kunnen herkennen of zich erdoor kunnen laten raken, is De Croock ze almaar verder gaan uitpuieren. De ogen en de neus die hij ze aanvankelijk gaf, verdwenen. De naam maakte plaats

Stefaan De Croock: 'We zijn allemaal zo verschillend en zo gelijkend.'

voor een code. Hun gender laat hij vaak in het midden. 'Het doet er niet toe. Het zijn individuen, maar tegelijk zijn ze universeel. We zijn allemaal zo verschillend en zo gelijkend.'

Monumentale nietigheid

In de slijtage van de materialen die hij gebruikt, ziet De Croock een metafoor voor de littekens die je als mens oploopt. 'Ze worden veroorzaakt door dingen die je

meemaakt en je vormen tot wie je nu bent. Vaak steken mensen ze weg. Bij mijn werken zitten ze aan de buitenkant: de krassen en de muizenissen. Ik vind het belangrijk om na te denken over wat dingen met je doen. En niet te zeggen: het is al lang geleden. Ik geloof niet dat de tijd alle wonden heelt. Je moet ermee omgaan, ze aanvaarden.'

Het is stilstaan bij de nietigheid en de vergankelijkheid van de mens, zegt De Croock. Sinds hij eind 2012 zijn broer verloor, doet hij dat elke dag. 'Ik werd op een harde en brutale manier geconfronteerd met de eindigheid van een mensenleven. Van iemand van wie ik het niet had verwacht. Door te leven met verdriet op de achtergrond ben ik nog meer de metafoor van de littekens en de trauma's gaan opzoeken.'

De Croock raakt een snaar, ook bij kunstkopers. Toen Brugse Musea hem vroeg of hij met de kunstschaten in het Groeningemuseum, het O.L.V.-kerk Museum en het Sint-Janshospitaal in dialoog wilde gaan, had hij niets om te exposeren. Alles was verkocht. Bijna alle werken die hij vanaf zaterdag onder de titel 'It's Only a Matter of Time' in Brugge laat zien, zijn op maat van de tentoonstelling gemaakt.

Voor het Groeningemuseum creëerde De Croock onder meer een groot ingelijst portret dat voor de helft uit verweerd hout en voor de helft uit carraramarmer bestaat. De m/v/x kijkt de toeschouwer frontaal aan, net als de meeste notabelen op de staatsieportretten van de Vlaamse primitieven in het museum. 'Maar terwijl mijn portret het vergaan van de tijd zichtbaar maakt, proberen die uitgedoste notabelen de tijd net een hak te zetten. Door zich te

Gepuzzelde histories

Stefaan De Croock heeft het lang te vroeg gevonden, maar naar aanleiding van de tentoonstelling in zijn thuisstad Brugge is er dan toch ook dat eerste boek over zijn werk. In 'Portraits', uitgegeven bij Hannibal Books, staan behalve veel universele individuen ook mooie woorden van onder anderen Wannes Cappelle. 'Hij redt de verhalen die niemand othoudt. Hij puzzelt histories tot één nieuw verhaal. En sprokelt portretten. Van ons allemaal', schrijft de frontman van Het Zesde Metaal over de kunstenaar die in 2019 een houten portret voor de albumhoes van 'Skepsels' maakte. 'Portraits' telt 160 pagina's en kost 59 euro.

laten portretteren hoopten ze door te leven in de eeuwigheid. Het is een boeiend contrast', zegt De Croock.

In het O.L.V.-kerk Museum hangt hij maar één werk: een portret van 3,40 meter, waarvoor speciaal een wand werd gebouwd, als een soort schrijn. 'De bezinning die in mijn portretten zit, komt daar mooi tot haar recht. Op een plek waar normaal alleen heiligen en Bijbelse taferelen hangen, plaats ik mijn nietige mens monumentaal centraal. Het fragiele in de pracht en praal. Ik ben echt heel blij met die locatie.'

Onmogelijke ontmoeting

Zijn houten portretten zijn het bekendst, onder meer dankzij het negen meter hoge individu dat al jaren boven de ingang van de toeristische dienst in Oostende hangt. Maar De Croock maakt vanuit zijn fascinatie voor tijd en verval ook schilderijen en installaties. Die zal hij op de zolder van het Sint-Janshospitaal tonen.

'One More Day IV en V' zijn twee bustes in 3D, gemaakt met stokjes van sloophoutresten. Ze staan op een sokkel, in een kubus van melkglas. 'Hoe dichter je komt, hoe minder je de buste ziet. Het is de onmogelijke ontmoeting', zegt De Croock. 'Deze werken zijn ontstaan vanuit mijn verlangen om mijn broer nog een keer te ontmoeten en het besef dat dat nooit meer kan. Je hebt je herinnering, maar de tijd knaagt daaraan. De scherpheid verdwijnt. Je kan foto's en filmpjes bekijken, maar de kleine gedragingen en de geuren verdwijnen. Frustrerend, maar je kan er niets aan doen.'

Op eenzelfde manier presenteert hij twee beeldhouwwerken: 'Monument I en II'. Het lijken rotspartijen in de mist. Voor De Croock zijn het ijkpunten. 'Ze staan voor de gebeurtenissen die je vormen en veranderen, en waarvan je na verloop van tijd een eigen constructie maakt. Een soort monument in je mentale landschap. En net als bij de bustes: als je dichterbij gaat, verdwijnt het monument bijna compleet. Alleen van ver valt nog iets te zien.'

Mensen zijn geneigd de littekens die ze in hun leven oplopen te verstoppen. Bij mijn werken zitten ze aan de buitenkant.

Stefaan De Croock, alias Strook
Kunstenaar

De expo van Strook, 'It's Only a Matter of Time', loopt van zaterdag tot 6 maart in het Groeningemuseum, het O.L.V.-kerk Museum en het Sint-Janshospitaal in Brugge.
museabrugge.be

'One More Day V', gemaakt van sloophoutstokjes.